

AMERIKA, ANGLIJA IR KINIJA PATEIKĖ JAPONIJAI SĄLYGAS

Japonija Atsisakė Priimti

Jau kuris laikas, per radio ar kitokiais būdais, iš Japonijos ateidavo „filyeriai“, kad Japonija gal ir paliautų kariauti, jei sąjungiečiai nereikalautų besąlyginio pasidavimo. Nors tai nebuvo oficialiai japonų vyriausybės pareiškimai, bet vis tik šis-tas buvo. Dabar beposėdžaujanti didieji pareigūnai Potsdame susitarė pasiūlyti oficialios Japonijos pasidavimui sąlygas. Tai padaryta varde Amerikos, Anglijos ir Kinijos po toms sąlygomis padedant vardus prez. Trumano, buvusio prem. Churchillo ir generalissimo Chang-Kai shek. (Rusijos „saulė“ Stalinas vis dar bičiľiuojasi su Japonijos militaristais lordais.)

Sąlygos tos pačios — besąlyginis ir skubus pasidavimas, Japonijos žmonių išaiškinant, kad „besąlyginis pasidavimas“ nereiškia Japonijos ar japonų tautos sunaikinimo; priešingai — norima Japonijos žmonių suteikti laisvę ir nepriklausomybę, turėti savo vyriausybę išrinktą laisvu balsavimu, o norima sunaikinti tik Japonijos militaristų klūk, kurios ir reikalaujama besąlyginiai pasiduoti. Užėmę Japoniją, sąjungiečiai ją valdytų tik tol, kol būtų reikalo, arba kol būtų įvesta demokratiška žmonių valdžia, paliekant tačiau tik jos originalias salas. Jei šiomis sąlygomis nepasiduos — Japonija bus sunaikinta.

Sąlygos japonų ir daugeliu kitų kalbų buvo perduotos per radio ir tai pasiekė, gali būti, visą pasaulį. Tikrai tai pasiekė Japoniją, o ypač jos militaristus, kurie tuojuo sūsiuko: „Mes nesutinkame tokiomis sąlygomis pasiduoti! Mes kariausime iki pat galo už Didžiąją Rytų Aziją! Musų nusistatymas nepakeičiamas!“

Japonijos militaristams sąjungiečių pasiūlymą atmetus — dabar prieš Japoniją paleisti visi karo garai ir ji naikinama kol bus sunaikinta arba kol gal netrukus pakeis nusistatymą ir sutis priimti besąlyginį pasidavimą.

Bet, išrodo, Amerikos geltonasis priešas proto turi tik kiek turėjo vokiečiai-naciai: jie, kaip ir vokiečiai, greičiausiai kariaus kol išsibaigs jų paskutiniai syvai, neatšizvelgdami į tai, kad jų žemėje bus viskas išgriauta.

Padėtis Britų Okupuotoje Vokietijoje

New York, N. Y. (LAIC).-- Anglų korespondentas, McFee Kerr, tarp kitko, praneša, kad britų okupacinė valdžia nepersenai sutiko vokiškos policijos pareigūnus aprūpinti šaunamuoju ginklu. Iki šiol vokiškieji policininkai buvo ginkluoti vien lazdomis. Šis naujas patvarkymas, kaip praneša korespondentas, yra išsautas vis nesibaigiančio okupacinėje zonoje chaoso, banditizmo ir tebevykstančių „displaced persons“ tarpo neramumų. Kai kas iš tų benamių asmenų turi prisilėpę ginklų. Sakysime, Bad Ojenhasen net 11 vokiškųjų policininkų.

Iš pranešimo sužinome, kad repatriavimas benamių francūzų, olandų ir belgų jau kaip ir baigtas. Dabartiniu laiku intensyviai vykdomas evakuavimas rusų, kurie, atrodo, turi repatriavimo pirmenybę pirm visų kitų. Tarp kitko, britų valdomoje zonoje priskaitoma 526,000 lenkų, nekaitant 60,000 buvusių belaisvių, kuriems taip ir nebuvo leista grįžti į lenkų kariuomenę.

Apskritai paėmus, likusių benamių padėtis toli gražu dar nėra stabilizuota; vieni savo valia traukia į rytus, kiti ir vėl „per žaliąją sieną“ bėga iš rusų okupuotos zonos.

Iš kitų šaltinių parytėme, kad britų okupacinėje zonoje yra nemažas skaičius benamių ir iš Pabaltio, kurių tar-

pe yra ir lietuvių. Jie vienbalsiai pareiškė nenorą grįžti į pavergtą tėvynę.

Tuo tarpu jie yra išskirti į atskirą grupę ir apgyvendinti, neretai, kartu su estais ir latviais kas centrouse, kas stovyklose, kas atskirai vieni kiemiuose. Su įprastu tvarkingumu, lietuviai organizuojasi į komitetus ir savyšalpos centrus. Nusiskundžiama nepakankamu maistu, kuris prilygsta vokiškių nustatytai normai (teoretiniai — 1,150 kalorijų). Su tuo skirtumu, kad vietos gyventojai visuomet turi galimybės maistą pagerinti, o atbėgėliai — ne.

Telsiai Vokiečius

Vokietija. — Liepos 25 d. pradėta masinis teisimas vokiečių, kurie Frankfurtu sriety laike karo užmušė šešis Suvienytų Valstijų lakunus. Netrukus bus pradėta teisti du Heidelbergo gyventojai, kurie išvedę į mišką Amerikos lakuną ir ten jį užmušė.

London. — Čia esantis arabų biuras pareiškė, kad „nepaisant, kokį nutarimą padarys „Trys Didieji“ savo konferencijoje Potsdame — arabai nesutiks, kad Palestina būtų pripažinta žydų tėvyne.

Washington, D. C. — Rusų valdžia kreipėsi į UNRRA, prašydamą už septynis bilionus dolerių pašalpos išgriautam ukui atstatyti. Varšavos lenkų valdžia nori \$600,000,000 tam pačiam tikslui.

Senatas Nubalsavo Priimti Čarterį

Už Priėmimą Balsavo 89,
O prieš Tik 2 Senatoriai

Praeitais savaitės pabaigoje Sus. Valstijų senatas, padikusavęs tik šešias dienas, priėmė Suvienytų Tautų čarterį, pagamintą senenai įvykusioje San Francisco konferencijoje.

Dar laike konferencijos, kai buvo svarstoma gaminamo Sus. Tautų čarterio principai, Amerikos žmonės, o ypač spaudoje, jau reikšėsi palinkimo, kad Amerika būtų pirmutinė čarterį priimti, „parodymui visam pasauliui kelių į taiką ir ramų sugyvenimą ateity“. Greičiausiai šis žmonių nusistatymas ir paveikė senatorius ir todėl čarteris priimtas 89 balsais prieš 2. Ir išties, dabar Amerika rodo kelius ir pildosi tos idėjos, kurias po Pirmojo Pasaulinio Karo iškėlė ir propagavo a. a. prez. Wilson, kuris buvo pagaminęs keturiolika punktų, savo principais artimų dabartiniam čarteriui. Tų laikų politikieriai Wilsono kilmę užsimojimą sunieniko — neleido Amerikos įstoti į Tautų Sąjungą ir tos organizacijos visos pastangos nuėjo niekais — kilo Antras Pasaulinis Karas. Dabar reikia tikėtis, kad bus kitaip: Suvienytos Tautos išsilaikys ir daugiau kary neįvyks.

Prievartauja Kunigus

New York, N. Y. (LAIC).-- Visais galimais būdais varždami bažnyčios veikimą, bolševikai, be kitų priemonių, tikybinėms bendruomenėms uždeda įvairius tiesioginius ir netiesioginius mokesčius. Iš bolševikų spaudos aiškėja apie dabar daromą spaudimą ir Lietuvos dvasininkus, verčiant juos pirkti lėktuvų raudonajai armijai. Lėktuvus busias sanitarinis ir busias pavadintas „Gailėtingasis Samaritietis“. Jau šių metų pradžioje Lietuvos R. Kat. kunigai tam reikalui, esą, buvo suaukoję daugiau, kaip 50,000 rublių. Nežiurint, kad karo metu sugriautas bažnyčias neleidžia atstatyti, dvasiškių lėšos naudojamos pirkimui karo priemonių.

Formuojasi

New York, N. Y. (LAIC).-- Komunistinei lenkų vyriausybei perimant užsieny esančias lenkų oficialias įstaigas, Londono lenkai, savo informacijoms skieisti, vieton P. A. T. (Polska Agencija Telegraficzna) yra pasijrę naudoti informacijų agentūrą „Swiatpol“. Budamas užsienio lenkų sąjungos organu, „Swiatpol“ aprūpindavo žiniomis lenkų spaudą Amerikoje ir Prancūzijoje. Kaip toliau praneša New York Times, „Swiatpol“ yra sudaryta privačios kompanijos pagrindais ir turės artimų ryšių su buvusios Londono lenkų vyriausybės žmonėmis. „Swiatpol“ priešakyje pastatytas B. Helczynski, buvęs Lenkijos Prezidentūros Generalinis Sekretorius.

Įvairios Žinios

Pacifikas. — Amerikos destrojieriai priplaukė prie Japonijos sausžemio ir bombardavo miestą Shimizį, kuris randasi tik 80 mylių nuo Tokio. Praeitą sekdamię, liepos 29 d., Amerikos trečiasis karo laivynas bombardavo Japonijos geležinkelį kienus, kareivines ir karo industrijų centrus. Amerikos ir Anglijos lėktuvnešiniai bomberiai nuskandino ar sužalojo 60 priešo laivų, kurių tarpe buvo nemaža karo laivų, ir sunaikino pusantro šimto lėktuvų. — Bėgy trijų dienų, iki liepos 30, amerikiečiai nuskandino apie šimtą priešo laivų prie Kure.

Kinija. — Japonų įiegos, kurios buvo įsibrioviusios į Kwangsi provinciją, atmuštos ir vėl sugrūstos į Indo-Kiniją. Taipgi japonai atmušti ir Pingsiang srity. — Kinijos premieras Soong rezignavo iš užsienio sekretoriaus pareigų, kurias dabar eis dr. Wang Shih-chien naujai perorganizuotame Kinijos kabinete.

Berlynas. — Buvo planuojama „Trijų Didžiųjų“ konferenciją baigti liepos 30 d., bet dėl kaž kokios tai prieštasties, konferencija bus tęsiama dar kelias dienas. — Konferencijoje, vietoje Churchill, dabar Angliją atstovauja naujas premieras C. Attlee. — Dalis amerikiečių ir anglų okupuoto Berlyno perleista francūzų okupacijai.

Vienna. — Dr. K. Renner, kancelris Austrijos valdžios, kurią sudarė Maskva, pareiškė, kad Austrija nebutų išdalinta į keturis okupacijos zonas, bet kad būtų palikta kaip viena valstybė ir galėtų valdytis savistoviai po sąjungiečių priežiūrą.

New York, N. Y. — Liepos 28 dienos ryte kariškas bombieris B-25 atsimušė į šoną Empire State budinko 79-tame aukšte. Bombierius sprogo ir gazonini išsiliejęs — užsiedė dalis budinko, kuris truputį nuo gaisro ir sprogimo apžalotas. Bombierį vairavo pasižymėjęs lakunas Lt. Col. Wm. E. Smith, kuris užsimušė ant vietos ir taipgi užsimušė visa bomberio įgula — dar keturi lakunai. Taipgi užmušta ar sudegė trys civiliniai žmonės. Ketiolika sužeistų. Įvykio tikroji priežastis dar nesurasta.

London. — Anglijos naujasis parlamentas pradės posėdžiauti rugpjūčio 15 d. Karalius Jurgis pasakys atidarymo kalbą ir įpareigos Darbo Partijos vadovybę eiti oficialios pareigas.

New York, N. Y. — Čia įvykusioje komunistų konferencijoje, jų ilgametis veikėjas „draugas“ Browder, „pažliautas ant lentynos“, o nauju vardu parinktas kur kas kairesnis komunistas, „draugas“ Wm. Z. Foster. „Vilko bilietus“ gavo ir kiti keli pasižymėję „saulės“ garbintojai.

London. — Okupacinė rusų kariuomenė Vokietijoje įsakė į valstybės bankus sunešti visą auksą ir sidabrą, tai yra auksinius ir sidabrinus pinigų ir kitokių daiktus. Taipgi įsakė sunešti ir svetimų valstybių popierinius pinigus. Įsakymas paliečia visus viciolinius žmones ir įstaigas.

New York, N. Y. — Pietų Amerikos liet. įsteigė šalpos draugiją šelpimui liet. pabėgėlių. LAIC.

Anglijoje Laimėjo Darbo Partija

Winston Churchill Rezignavo,
Naujas Premieras C. Attlee

Anglijos parlamento rinkimai įvyko liepos 5 d., bet balsai suskaiityti tik liepos 26. Po suskaiitymo balsavimo pasekų, paaiškėjo, kad Darbo Partija (socialistų) laimėjo kur kas didele didžiūmą prieš Konservatorių Partiją, kurios vadu buvo premieras Winston Churchill.

Paaiškėjus balsavimų pasekomis, prem. Churchill karaliui Jurgiui įteikė savo ir jo vyriausybės rezignaciją, o karalius, prisilaikydamas tradicijos, naują vyriausybę sudaryti pakvietė Darbo Partijos vadą, Clement Attlee, kuris į naują vyriausybę pakvietė šiuos darbiečius: Premieru pats Attlee, užsienio reikalų ministeriu — E. Bevin, Chancellor of the Exchequer — H. Dalton, Lord Privy Seal — A. Greenwood, Pres. of the Board of Trade — Sir S. Gripps, Lord President of the Council — H. S. Morrison, Lord Chancellor — Sir W. Jowitt.

Darbo Partija savo programe yra pasisakiusi padaryti kai kuriuos pakeitimus valstybės aparate, bendradarbiauti su Amerika ir Rusija ir padėti Amerikai laimėti karą prieš Japoniją.

Spėjama, kad buvęs prem. Churchill pasitrauks iš politikos ir sakoma, kad dabar Anglija pusėtinai „sukairėjusi.“

Aplankys Lietuva

New York, N. Y. (LAIC).-- Kaip pranešė Amerikos lenkų spauda, rugpjūčio mėnesyje į Europą rengiasi išvykti 6 kongreso narių delegacija. Kelionės tikslas — patirti sąlygas karo nualintoje Europoje.

Delegacija, tarp kitko, projektuoja aplankyti Paryžių, Berlyną, Praga, Varšuvą, Krokuva, Poznaną, Lvov, Vilnų, Maskvą, Leningradą ir Stalingradą. Kongresmanų tarpe yra 2 Amerikos lenkai: J. F. Ryter iš Connecticut ir T. Gordon iš Illinois.

Protestuoja

New York, N. Y. (LAIC).-- Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvenantieji rusų emigrantai spaudoje protestuoja prieš neteisingą elgimąsi su rusų emigrantais Suomijoje, kur jie, sovietams reikalaujant, areštuojami ir išduodami Rusijai. „Musų sunys ir mūsų pinigai buvo skiriami pasauliui laisvę laimėti, gi dabar tas dėsniis paniekiamas neteisingu elgėsiu su rusais,“ skundžiasi USA gyvenančioji rusų grupė.

Darbiečių Laimėjimas

London. — Darbo Partija praeituose parlamento rinkimuose pravedė 388 atstovus, konservatoriai — 193, liberalai-nacionalistai — 14, liberalai — 11, nepriklausomieji — 10, nepriklausomieji darbiečiai — 3, komunistai — 2 ir po vieną pravedė nacionalistai bei Commonwealth šalininkai.

VISOMS SLA KUOPOMS IR SLA NARIAMS

Svarbus SLA Sekr. Pranešimas

Gerbiamieji:

Pasiremiant SLA seimo, SLA Pildomosios Tarybos nutarimais ir Valstijų Apdraudos Departamentų parėdymais, šiuo pranešu, kad visų narių, kurie priklauso prie senojo, N. F. C. 4%, apdraudos skyriaus, perrašymas, t. y. perkėlimas arba konversija, į naujuosius apdraudos skyrius prasideda su rugpjūčio 1 d. 1945 m.

Sulig Valstijų reikalavimų, nemažiau kaip penkta dalis narių turi persikelti iki naujų metų, o likusi dalis turi persikelti iki sekamo SLA seimo. Jei didžiūma narių nepersikeltų iki nurodyto laiko, tai Valstijos pareikalavo, kad sekamas SLA seimas turės priimti PRIVERSTINĄ konversiją. Užtikrinimui konversijos eigos, Valstijos pareikalavo, kad joms būtų raportuota kas šešiasdešimtą dieną apie atliktus konversijos darbus. Bet, dabar, iki sekamo seimo, nariai gali keltis laisvu noru.

Kartu su šiuo pranešimu pasiunčiau Oficialią SLA Pildomosios Tarybos Pranešimą apie konversiją ir taipgi pasiunčiau 2 išpildytas Persikėlimo Aplikacijas. Kiekvieno nario duoklių ir apdraudos skaitlinės skiriasi nuo kitų narių, todėl prašau suprasti, kad prisiųstos Aplikacijos yra tiksliai bendras pavyzdys. Malonėkite atidžiai perskaityti nurodymus antroje pusėje Persikėlimo Aplikacijos.

Kaipo pirmas žingsnis, prašau tuojau prisiųsti man surašą tų narių, kurie yra prisirengę, neatidėliojant, tuojau persikelti. Tiems nariams bus apskaičiuotos ir Centro raštinėje išpildytos Persikėlimo Aplikacijos ir prie pirmiausių galimybių prisiųstos narių pasirašymui. Sulig nustatytos tvarkos nario perkėlimui yra reikalinga gauti tik nario ir jo liudininkų parašai dviejose Aplikacijos vietose, atsakyti porą klausimų ir gauti Kuopos Valdybos parašus. Visą kitą darbą atliks Centro raštinė.

Kadangi, vienkart su konversijos darbais bus taipgi vedamas ir naujų narių priėmimo vėjus, tai visos kuopos yra šiuo prašomos tuojau paskirti tinkamus organizatorius, kurie nori ir kurie gali pagelbėti nariams persikelti į naujuosius skyrius ir taip paskirtus organizatorius nevilkinant įregistruoti Centro raštinėje. Taip įregistruotiems organizatoriams bus prisiųstos įvairios smulkmenos apie konversijos ir apie vajeaus darbus bei atlyginimus.

Nuoširdžiai linkiu geriausios kloties atlikime šio, Susivienijimui ir jo nariams, darbo, pasilieku,

Su broliška pagarba,
M. J. Vinikas,
SLA Sekretorius.

P. S. — Šio turinio laiškas, kartu su aplikacijų pavyzdžiais, išsiuntinėtas visoms SLA kuopoms per finansų sekretorius. Jei kuri kuopa minimo siuntinio negavo — malonėkite tuojau pranešti man, o bus antru kartu pasiųsta.

A. a. Salomėja Neris

New York, N. Y. (LAIC).-- Iš Maskvos šaltinių paeinančiomis informacijomis, Lietuvoje, po sunkios ligos, numirė Salomėja Neris (Bačinskaitė-Bučienė). Lietuviškoje enciklopedijoje apie velionę randame tokių žinių: „Bačinskaitė Salomeja (Salomėja Nėris) lietuvių poetė, gimus 1904 X 17, Vilkaviškio apskr., Alvito valsč., Kiršių kaime. 1924 m. baigusi Vilkaviškio gimnaziją, stojo į Lietuvos universitetą studijuoti lietuvių ir vokičių literatūros. 1928-31 m. dirba mokytojos darbu Seinų „Žiburio“ gimnazijoje, vasaras praleisdavo užsieniuose (Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje). Nuo 1931 m. išsikelia į Kauną, verčiasi vertimais. Pirmieji eilėraščiai išspausdinti Ateity. Vėliau bendradarbiauja Židė, Lietuvoje, Gaisruose ir kituose žurnaluose bei dienraščiuose. 1927 m. išleidžia pirmą eilėraščių rinkinį „Pėdos

Smėly“. Tais pat metais perėina į aktyvių kolektyvų žurnalą Trečias Frontas. Kai žinome, bolševikams 1940 metais okupavus Lietuvą, Salomėja Neris tampa viena iš karščiausių Stalino garbintojų ir akli įrankiu rusų imperializmo. Tais pat metais, liepos mėnesy pasidaro „Liaudies Seimo“ narė, kiek SSSR „Aukščiausios Tarybos“ nare. Šio karo metu ji gyveno Penzoje ir Maskvoje.

Salomėja Neris, matyt, protarpiais jautė graužimą ir nerimą dėl pasirinkto kelio. Eilėrašty „Gyvenimo Giesmė“ tarp kitko ji rašė:

„Gyvnimas mano — vėjas palaidas...“

O savo biografijoje, išspausdintoje „Vainikų“ II tome, prisipažįsta:

„Taip pat netikiau, kad mano gyvenimas būtų sektinas ir pavyzdingas...“

O gaila, buta talentingos lietuvaits.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
FRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINIKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

NEMAŽA SLA narių ir narių sunų bei dukterų ši sezoną užbaigė pradžines bei aukštąsias mokyklas. Mes linkime tiems mūsų jaunuoliams ir toms jaunuolėms kegeriausio pasisekimo moksle lavintis ir toliaus, o tiems, kurie jau užbaigė profesijas — linkime kogeriausio pasisekimo būti naudingais visai žmonijai, o ypač lietuvių tautai.

*
"VALIO, SLA President", tai straipsnis Anelės M. Januškevičienės, kuri mūsų prezidentą pirmą sykį susitikto Bostone liepos 4 dieną ir jį kurią mūsų brolio prezidentas padarė gero įspūdžio, todėl jį ir parašė šį straipsnį, kurį verta perskaityti visiems nariams, o ypač čia gimusiems augusiems lietuviams.

*
SLA kuopos, sulig savo geriausios išgalės, vis paremia kovą už Lietuvos nepriklausomybę, aukodamos Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri tas aukas sunaudoja sulig savo geriausio supratimo ir sulig geriausio reikalo. Paskutinė iki šiol aukojusi yra SLA 254 kuopa iš Madison, Ill.

*
"KAIP žiūrėti SLA konversiją" — straipsnis telpas trečiame puslapyje. Patariame jį visiems senųjų skyrių nariams perskaityti. Iš jo sužinosite, kaip kai kurie nariai jį šį būtiną reikalą žiūri. Atsidėjusieji toliau skaitykite ir brolio S. E. Viteičio straipsnį. "Igyvendinę Konversiją, Užtikrinsime Saugią Ateitį Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Jo Nariams". Iš šio rašinio sužinosite, kodėl SLA turi konversiją įgyvendinti ir kokia iš to nauda bus kaip SLA, taip ir jo nariams.

*
SLA PREZIDENTO buvusio vėjus paskes dar nežinome, nes dar nesuspėta suvesti galutinį davinį. Žinome tik tiek, kad yra tokių narių, kurie savo pareigas atliko su kaupu, prirašydami po daugiau, negu po vieną narį. O jei visi nariai būtų prirašę bent po vieną naują narį — šiandien SLA turėtų daugiau, kaip 32,000 narių.

*
SLA VAJAI buvo, yra ir bus amžini, todėl niekad nebus pervėlu prisakyti gerą lietuvių prie šios patriotinės organizacijos. O kai tik spėjo pasibaigti SLA Prezidento Vajus, Pildomoji Taryba skelbia naują vaju, kuris prasideda su rugpjūčio 1 dieną, SLA organizatoriai gaus prideramą atlyginimą laike šio vėjus ir todėl turėtų pasidaruoti prielaidoms kodidžiausio skaičiaus naujų narių.

*
MUSŲ jaunuoliai iš karo tarnybos vis grįžta ir grįžta. Jų tarpe daug sugrįžta ir S. L. A. narių. Tai gerai ir linkima. Bet būtų taipgi gerai žinoti, kaip savo narius priima SLA kuopos, prie kurių jie priklauso. O priimti reiktų kogeržiausiai ir koširdingiausiai, surengiant vienokio ar kitokio pobūdžio pramogėles.

*
IKI LIEPOS 28 dienos SLA pomirtinėmis išmokėjo virš \$75,000, o ligoje pašalpomis — \$30,319.25. Tai ilga pagelbos ranka, ištista SLA nariams ir jų artimiesiems!

Lietuviai Gerai Perka Karo Paskolų Bonus

AMERIKOS Septintoji Karo Paskola buvo viena pasekmingiausių, nes į vyriausybės paraginimą Karo Bonų išpirkti už \$14,000,000,000 — amerikiečiai atsakė tikrai patriotiškai ir geraširdiškai, vietoje tos sumos, Karo Bonų išpirkė daugiau, kaip už \$22,000,000,000. Kaip visose pirmiau buvusiose, taip ir paskutinėje paskoloje labai gražiai pasirodė ir Amerikos lietuviai, Karo Bonų pirke daugiau, negu bent kuomet pirmiau. Pavyzdžiui, SLA Karo Bonų pirkto net už \$200,000 (viso yra pirkęs už daugiau, kaip \$600,000).

Kiek ir kuriuose valstijose Karo Bonų lietuviai išpirko arba lietuvių komitetuose užsirašė — sunku pasakyti, nes ne visur organizuotai šio reikalo eiga sekama. Bet tuo tarpu apytikriai žinome, kad New Yorko valstijos lietuviai laike Septintosios Karo Paskolos Karo Bonų lietuvių komitete užsirašė už \$1,686,335,000. (Geriausios Karo Bonų pardavėjas, tai brooklynietis, SLA narys, lietuvių radio valandos vedėjas Juozas Ginkus, kuris laike Septintosios Karo Paskolos pardavė apie 2,000 Karo Bonų už daugiau, kaip \$200,000, o per visas Karo Paskolas — už daugiau, kaip milijoną dolerių. Už tai mūsų Juozui priklauso didelė garbė ir už tai jo nepamiršta aukštieji valdžios pareigūnai, suteikdami jam atitinkamus atžymėjimus.)

Jau ketletą pagyrimo laiškų iš vyriausybės gavo New Yorko Lietuvių Karo Bonų Komitetas ir lietuviai už gerą pasidarbavimą. Bet, rodos, ir yra už ką pagirti, nes per visas septynias Karo Paskolas New Yorko valstijos lietuviai Karo Bonų, kiek pavyko surašyti, išpirko sekamai:

Laikė Pirmosios Paskolos už \$1,200,000.00	Laikė Antrosios	1,412,000.00
Laikė Trečiosios	1,047,000.00	
Laikė Ketvirtosios	1,406,000.00	
Laikė Penktosios	1,614,430.00	
Laikė Šeštosios	1,652,000.00	
Laikė Septintosios	1,686,335.00	

Viso per septynias Karo Paskolas New Yorko valstijos lietuviai Karo Bonų lietuvių komitete užsirašė už \$10,017,765.00. Bet tai tik New Yorko valstijos lietuvių išpirktų Karo Bonų dalis. O kur kitos valstijos, kur, pavyzdžiui, Pennsylvania ir Illinois, kur lietuvių gyvena net daugiau, negu New Yorko valstijoje? Jei būtų galima, bent dalinai, susekti, kiek iš viso Amerikos lietuviai Karo Bonų yra išpirkę — labai lengvai susidarytų per \$100,000,000.00.

Kas ir kada tikrai sužinos, kaip gausiai Amerikos lietuviai paremia Amerikos karo pastangas, kad už tai gaus prideramą kreditą?

Žydų Tragedija Europoje

MES GAVOME laic'o pranešimą, kuriuo nusakoma baisi Europos žydų tragedija. Rašoma, kad sulig American Jewish Committee duomenų, Europoje prieš karo pradžią buvo priskaitoma apie 9,000,000 žydų. (Iš to skaitline, spėjama, priskaitoma ir 3,500,000 žydų, gyvenusių Rusijoje.) Iš tų 9,000,000, neįskaitant gyvenančių Rusijoje, beliko tik 1,250,000 žydų. Tokių būdu apie keturis milijonus nekaltų žmonių išžudė hitlerininkai. Žydų tragedijos mastui primenama, kad prieškarinėje Lietuvoje gyveno 263,000 žydų, per tris nacių okupacijos metus išžudyta apie 170,000, kas sudaro arti 70%!

Bet tuo žydų tautos tragedija dar nesibaigia. Neosionistų galva Palestinoje, dr. L. Alturn, autoritetingai nurodo, kad tarp 80 ir 90 nuosimėčių Europoje likusių žydų, neįskaitant Rusijos — legaliai ar nelegaliai yra pasirūję iš Europos emigruoti. Su Hitlerio pranykimu, anti-semitizmo sėkla anaipatol nėra išnykusi.

"Tebevyvendama nemažesnė masinėse ekstremacijos tragedija, mažai lietuvių tauta ne tik gerai supranta žydų tautos tragediją, bet ir nuosirdžiai jiems užjaucia. Kaip žinome, lietuvių tautos Golgota irgi nėra baigta, nes Lietuvos žmonės dar ir šiandien yra žudomi", LAIC užbaigia tą rašinį.

Pagyvinkim Rubų Vaju

LIEPOS mėnesis buvo pirmasis antrojo rubų rinkimo vėjus mėnesis. Kiek rubų per tą mėnesį surinkta — dar niekas nežino. Bet, reikia tikėti, surinkta nemažai. Dar du vėjus mėnesiai — rugpjūtis ir rugsėjis. Per tuos du mėnesius Amerikos lietuviai turėtų kur kas daugiau pasidaruoti, kad juodaugiau rubų Lietuvos žmonių sušelpimui surinkti.

Rubų parėkalavimas Lietuvoje ir ištremime yra didelis. Todėl suremkime pečiai ir praveskime šią rubų rinklavą kogeržiausiu pasisekimu, kad mūsų brolius ir seseris sušelpus laike sekamos žiemos šalčių.

Apžvalga

Neleidžia Amerikiečių į Lietuvą

KELEIVIS rašo:

"Antanas Tamošius tarnavo Amerikos karo aviacijoje ir padarė 62 oro žygių Vokietijon iki ji buvo sumušta. Trys jo grupės bombanešiai tose misijose žuvo, bet Tamošius laimingai išliko sveikas. Karui Europoje pasibaigus, jis buvo garbingai iš tarnybos paliuosutas ir norėjo nusikristi iš Vokietijos į Lietuvą savo tėvelių aplankyti. Amerikos kariuomenės vyriausybė sutiko ir orlaivį jam duoti. Bet rusai neleidė jam Lietuvon nusikristi.

"Tamošius del to labai nusiminęs. Jis sako: "Aš padėjau praskinti rusams kelią į Berlyną, padėjau nugalėti hitlerizmą, o dabar negaliu ir senų savo tėvų aplankyti!"

"Tamošius laikinai yra apsigyvenęs pas draugus Hermanus Arlingtone, netoli nuo Bostono.

Šiomis dienomis sugrįžo iš Vokietijos ir Vladas Juška, ristiko Frano Juškos brolis. Jis buvo patekęs į vokiečių karo nelaisvę. Kai amerikiečiai jį išlaisvino, jis irgi norėjo nuvykti Lietuvon saviškių pamatyti, bet rusai ir jo neleidė.

"Matyti, bolševikai verda kokią nors smalią Lietuvoje, jei bijosi įsileisti tenai amerikiečius".

Laikraščių Rašymo Neužtenka

SANDARA rašo:

"Vienas geras tautietis priėjusame laiške tarp kitko sako: "Lietuviška spauda, su tam tikromis žinomomis išimtimis, smarkiai gina Lietuvos reikalus ir tuomi mes galime tik pasidžiaugti..."

"Pasidžiaugimas geras dalykas, bet iš to didelės naudos nėra. Daugelis žmonių mano, kad jei spauda gina Lietuvos laisvę, tai to jau ir užtenka; visi kiti gali sau ramiai gyventi ir laukti rezultatų. Perskaitei kas laikraštį tilpsta apie Lietuvą, pagyrei ar išpeikei ir jautiesi atlieks visą lietuvišką pareigą!

"Taip ištikrųjų nėra. Nors mūsų spauda ir lošia svarbią rolę Lietuvos gelbėjimo žygy, vienok ji viena nieko nepadarys, jei plačioji lietuvių visuomenė neįsikiš ir į darbą. Kiekvienas asmuo, kiekviena draugija, kuopa ar klubas privalo aktyviai dalyvauti žodžiu, darbu ir aukomis. Tik kada mes busime šimta nuosimėčių įsitraukę į tą žygį, tuomet tik jausimės, jog iš širdies gelbstim savo brolius ir sesuteis, motinoms ir tėvams numesti nepakenčiamą okupantų jungą".

Stalinas "Neklaidingas"

DRAUGAS rašo išsamų straipsnį apie tai, kaip lietuviškieji bolševikai vergauja Stalinui, kurį baigia sekamai:

"Ir, nepaisant kokių žygių Stalinas nepadarytų, ar jis bus kvailas, ar imperialistiškas, žiaurus, ar plėšikiškas, tai lietuvių bolševikų aktyse yra geriausioje tvarkoje.

"Stalinas laužo visus tarptautinius susitarimus, visur, kur tik jo armijos įkelia koją, ardo demokratinę santvarką ir jos vieton įveda "raudonąjį" fašizmą arba totalitarizmą, lietuviškieji bolševikai visvien jį giria.

"Vieno žodžiu, lietuvių bolševikų aktyse Stalinas nebuvo, nėra ir nebus klaidingas, nors jis ir visą pasaulį aukštyn kojomis apverstų. Jie už jį kalbės, jį girs, jam akiai bernaš, nes jam ir tik jam yra su kunu ir dušia parsidavę. Tautinė judosystė juos tiek apakino, taip gliaui pasikandino jų sąžinė, taip žemai nupuldė dorovingume, kad jie lyg nebeatskiria dienos nuo nakties, tiesos nuo neteisybės, raudono, žiauraus ir kruvino totalitarizmo nuo tikrosios demokratijos".

Dariaus-Girėno Sukaktis

VIENTYBĖ rašo:

"Liepos 17 d. suėjo lygiai dvylika metų, kai žuvo Darius ir Girėnas, laimingai perskridę Atlantą, bet nepasiekę savo tikslą — Lietuvos.

"Šiandien, kai oro susisiekimas yra pasiekęs aukštą tobulumo laipsnio, tai toks dviejų lietuvių pasiaukojimas ypač yra brangintinas ir amintinas.

"Tuo metu, kai Darius su Girėnu rįžosi skristi per Atlantą, dar tik šešių tautų lakunai buvo perskridę vandenyną. Vadinas, lietuviai vieni iš pirmųjų prisidėjo prie bendro žmonijos progreso šioje srity.

"Reikia tikėtis, kad ateities oro susisiekimas bus naudojamas taikai, kūrybai, o ne destruktijai, kaip dabar yra.

"Šiam, o ne kuriam kitam tikslui savo drąsą, gabumus ir gyvybę paaukojo Darius su Girėnu.

"Lietuvių tauta jais visados didžiausios. "Dariaus ir Girėno atmintis gyvens mums amžinai".

SEKANČIAMIS Tėvynės numery išspausdinsime iš Europos gautą raštą, kuriame platokai aptasakojama Lietuvos žmonių pergyvenimai prie raudonosios ir rudosios okupacijų.

Igyvendinę Konversiją

Užtikrinsime Saugią Ateitį Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Jo Nariams

— Rašo S. E. VITAITIS —

(Tąsa)

Susivienijimo N. F. C. apdraudos narių sumokamoms duoklėms reikia kasmet uždirbti 4 nuosimėčius palukanų. Seniaus, kuomet ši apdrauda Susivienijime buvo įvesta, be jokios rizikos investimtais buvo galima uždirbti 6 nuosimėčius per metus. Tuomet bankai už depozitus mokėdavo iki 4% nuosimėčių per metus. Bet nuo to laiko Amerikos ekonominė padėtis tiek pasikeitė, kad šiandien neįmanoma be rizikos saugiosios investimtuose uždirbti 4 nuosimėčius per metus. Šiandien bankai už depozitus temoka vos 1% nuos. Net valdžios bonai moka tik iki 2% nuosimėčių metinių palukanų. Pilnai saugius geležinkelį, industrialų įstaigų ir kitų rūšių bonus gauti labai sunku, kurie uždirbtų bent 3 nuosimėčius metinių palukanų.

Kokių būdu tad galima uždirbti 4 nuosimėčius kas metai ant sumokamų narių duoklių nerizikuojant organizacijos vinių? Todėl pasikeitusios ekonominės padėties sąlygose ir Susivienijimo uždabius yra žemiau 3 nuosimėčių, išskiriant tik 1942 metus, kuriais SLA uždabris pasiekė 3.51%. Todėl prie neužtekintų N. F. C. apdraudos narių duoklių dar prisideda trukumas dešimtimis tukstančių dolerių kas metai negalint uždirbti nustatytų 4 nuosimėčių ant sumokamų narių duoklių.

AUKŠTAS NARIŲ MIRTINGUMAS

Trečiasis gyvybės apdraudos saugus išsilaikymo faktorius, tai narių mirtingumas. Apdraudos narių mirtingumas, pagal apskaičiuotas jų sumokamas duokles ir uždabį ant tų duoklių, neprivalo siekti viršaus 100 nuosimėčių. Kuomet tokis apskaičiuotas narių mirtingumas nepasiekia 100 nuosimėčių, tai organizacija turą uždabio tokioje proporcijoje, kiek žemiau šimto nuosimėčių mirtingumas pasiekia.

Tuo tarpu Susivienijimo narių mirtingumas visumet buvo didesnis 100 nuosimėčių, o 1934 m. pasiekęs net 142.51 nuosimėčių. Tik 1942 metais narių mirtingumas buvo 106.53 nuosimėčių ir todėl tais metais Susivienijimo uždabris pakilo iki 3.51 nuosimėčių. Šis peraukštas SLA narių mirtingumas sudaro didelius nuostolius organizacijai. SLA sekretorius, dr. M. J. Vinikas, praeitais metais 43-čiam seimui raportavo, kad tik tai nuo 1930 metų pradžios iki 1943 metų pabaigos peraukštas narių mirtingumas sudarė net \$275,544.00 nuostolių organizacijai.

Kuomet beveik visų fraternalių organizacijų ir apdraudos kompanijų narių mirtingumas siekia tik nuo 13 iki 90 nuosimėčių, bet daugiausiai yra žemiau 50 nuosimėčių, tai kodėl Susivienijimo narių tokis aukštas mirtingumas? Nejaugi SLA nariai trumpiau gyvena, negu kiti Amerikos žmonės, kurie priguli kitose organizacijose ir apdraudos kompanijose?

Iš šios klausimus galutinai atsakyti neįmanoma. Tačiau vienas faktorius peraukšto SLA narių mirtingumo yra neabejotinai žinomas. Nemažas skaičius SLA narių yra žymiai sumažinę savo amžių įstodami į SLA. Paklauskite, kaip tas gal padidinti narių mirtingumą? Štai kaip: sakysim 1,000 narių tikras bendras amžius yra 50 metų ir pagal šį amžių jie sumoka duoklėmis \$10,000 per metus. Jų apskaičiuotas 100 nuosimėčių mirtingumas leidžia numirti 8 nariams ir gauti \$8,000 apdraudos. Bet jei šis tukstantis narių savo amžių yra sumažesnis tiek, kad jų bendras amžius sudaro tik 45 metus, tokiu atveju jie sumoka duoklėmis tik \$8,000 per metus ir jų apskaičiuotas 100 nuosimėčių mirtingumas leidžia numirti 6 nariams ir gauti \$6,000 apdraudos. Bet kadangi šių narių tikras bendras amžius yra 50 metų, todėl jų numirta 8 ir išima apdraudos \$8,000. Tas reiškia, kad du nariai numirė viršaus ir gavo \$2,000 apdraudos daugiau, negu sumažintu jų amžium paremtas ir apskaičiuotas 100 nuos. mirtingumas leidžia. Šitokia padėtis padidina narių mirtingumą ir sudaro nuostolius organizacijai.

Štai pavyzdys ką reiškia apdraudos fondui vieno nario amžiaus sumažinimas. Tulas laikas atgal paaiškėjo, kad vienas SLA narys sumažino savo amžių 6 metais įstodamas į SLA \$1,000 apdraudai. Šis narys priguli Susivienijime 24 metus ir moka 4fc. per mėnesį mažesnes duokles, negu turi mokėti pagal tikrąjį savo amžių. Per 24 metus jo nedamokėtos duoklės sudaro \$135.36, o pridėjus 4 nuosimėčių metinį uždabį "compound" pagrindu susidaro nuostolių apdraudos fondui arti \$200.00.

Yra nemaža atsitikimų, kad nariams numirus susekta jų amžiaus sumažinimas nuo 5 iki 15 ir net 25 metų. Seniaus įstojusių į SLA narių pomirtines išmokant, tik retais atsitikimais jų pagalvųjų paduotas mirusių narių amžius atitinka jų paduotam amžiui įstojant į SLA. Arti kiekvieno seniaus narių amžius yra sumažintas.

Tai gi sumažintas narių amžius į-

stojant į SLA gal ir bus vienatinė priežastis taip aukšto SLA narių mirtingumo. Kurie SLA nariai sužiniai ar nesužiniai savo amžių sumažino įstodami į organizaciją, vistiek jie tokiu savo pasielgimu skriaudžia kitus SLA narius, kurie teisingas duokles į organizaciją moka. Kiekvieno sąžiningo SLA nario pareiga savo amžių patikrinti ir sukokretuoti, jei abejoja ar teisingas amžius yra paduotas įstojant į SLA. Jei narys tikrai žino, kad jo amžius yra sumažintas, tai be jokio atidėlio turėtų tokią padėtį pataisyti.

NARIŲ IŠSIBRAUKIMAS IS ORGANIZACIJOS

Dar ketvirtas faktorius prisideda išlaikymui tokios apdraudos, kurioje nariai neturi teisių atsiimti jų kreditui sudėjusio rezervo pinigų. Tokia apdrauda yra Susivienijimo senoji N. F. C. apdrauda. Šis faktorius atsakys į daugelio SLA narių sekantį klausimą: jei Susivienijimas galėjo išsilaikyti per 50 metų, tai kodėl dabar negali išsilaikyti senoji N. F. C. apdraudos skyriaus duoklėmis?

Šiuo faktorium yra narių išsibraukimas iš organizacijos. Kuomet į SLA nauji nariai masiniai įstodavo ir masiniai išsibraukdavo, tai jie palikdavo visus savo sumokėtus rezervas apdraudos fondui. Pagal įstojusių į SLA narių skaičių ir pagal dabar esantį narių skaičių, išskyrus mirusius narius, apskaičiuojama, kad apie 43,000 narių išsibraukė iš Susivienijimo, palikdami net \$846,400.00 turto narių rezervams. Išsibraukę nariai viso duoklių sumokėjo apie \$1,280,000.00. Tai stambi suma pinigų!

Todėl praelyt, kuomet nauji nariai kas metai į SLA įstodavo tukstančiais ir tukstančiais išsibraukdavo, Susivienijimas galėdavo išlaikyti savo "solvency", nežiurint aukšto narių mirtingumo ir taip pat galėjo padengti ir tuos depresijos laikų sudarytus milžiniškus nuostolius ir vis dar būti "solvent" stovy. Be to, anais laikais buvo galima uždirbti ant narių sumokamų duoklių nemažiau 6 nuosimėčius kas metai.

Bet didelių uždabijų ant investmentų laikai pasibaigė, kuomet ekonominė depresija — užklupo Ameriką. Valstijų apdraudos įstatymais panaikinus N. F. C. apdraudą, 1938 metų SLA seimas buvo priverstas uždaryti ir SLA N. F. C. apdraudos skyrių. Nauji nariai į šią apdraudą negali būti priimami, todėl ir išsibraukimai iš šios apdraudos sumažėjo tiek, kad jie nustojo būti bent kokių faktorium atpildymu susidarančių del aukšto narių mirtingumo nuostolių. Todėl apsaugojimui narių sudėto turto, valdžios įstaigos verčia Susivienijimą ir kitas panašias organizacijas perversi savo senąją N. F. C. apdraudą į naują American Experience mirtingumo ir aukštesnių duoklių lenteles, paremtas mažesniu metiniu uždabiu.

Viršuje pateikti paaiškinimai pilnai atsako į klausimą: Kodėl reikia SLA nariams keltis į naują apdraudą? Kuomet nariai moka permažas duokles, kuomet nustatytų 4 nuosimėčių negalima uždirbti, kuomet peraukštas narių mirtingumas sudaro didelius kasmetinius nuostolius, tai aišku tokia apdrauda ilgai išsilaikyti negalės. Todėl senosios apdraudos narių privalinga pareiga be atidėlio keltis į naują modernišką apdraudą, tuo užtikrinant Susivienijimui saugią ateitį ir kartu užtikrinant sau apdraudą ir visas kitas organizacijos naudas.

KODEL NARIAMS NAUDINGA KOGREICIAUSIAI PERSIKELTI Į NAUJĄ APDRAUDĄ?

Jau žinome, kad senosios N. F. C. apdraudos saugus išsilaikymas yra negalimas ir to priežastys yra paaiškintos praeitame skyryje. Jei ne dabar laisvu noru, tai po sekančio SLA seimo priverstinai visi senosios N. F. C. apdraudos nariai turės persikelti į naują apdraudą, nes apdraudos departamentai to reikalauja.

Taip pat žinome, kad visiems N. F. C. skyriaus nariams persikeliant į naują apdraudą ne tik užtikrins saugią ateitį Susivienijimui, bet kartu užtikrins ir sau saugią apdraudą, gaus teises prie savo turto organizacijos, kurių dabar neturi, ir užtikrins sau visas organizacijos naudas. Sekmingas perkėlimo narių į naują apdraudą pravedimas svarbiausiai reikalingas pačių SLA narių naudai. Susivienijimas buvo įkurta, išauklėtas ir išbulintais tik tam, kad pirmiausiai ir svarbiausiai galėtų suteikti savo nariams kodidžiausias naudas ir tik po to rūpintis Amerikos lietuvių išėjvijos tautiniais ir kultūriniais reikalais bei visos tautos ir senosios tėvynės Lietuvos reikalais. Jei Susivienijimo nariai leistų savo organizacijai užsidaryti, tai didžiausią skriaudą paneštų patys nariai.

(Daugiau bus)

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Padėka Už Geras Pastangas

Septintosios Karo Paskolos vėjui užsibaigus, U. S. Treasury Departamentas, per War Finance Committee pareigūną, Mr. Eugene F. Saber, kuris eina New Yorko valstijos Karo Bonų tautinių grupių komitetų viršininko pareigas, lietuvių komitetui prisuntė sekamą padėkos laiską:

Dear Mr. F. Bayoras:

"You have once more done an outstanding piece of work with achieving 142% of your quota in the Seventh War Loan Drive, and I congratulate you and all the fine and loyal citizens in your group for making this splendid record.

"I deeply appreciate the fine cooperation you have given me during this campaign and consider your work of the highest order and deserving great praise.

"Please accept my warmest thanks.

"Eugene F. Saber,
"Chief, Nationalities
Groups Section."

Aišku, ši padėka priklauso visiems New Yorko valstijos lietuviams, kurie pirkė Karo Bonus ir juos užsirašė New Yorko Lietuvių Karo Bonų Komitete. New Yorko valstijos lietuviai Karo Bonų išpildo, arba lietuvių komitete užsirašė, už \$1,686,335.00. Tai graži suma! Mes jums, broliai ir seserys, už jūsų geras pastangas, taipgi tariame širdingai lietuvišką ačiū! Šia proga širdingai dėkojame ypač mūsų geram rėmėjui, lietuvių radio valandos vedėjui, p. J. Ginkui, kuris laike Septintosios Karo Paskolos Karo Bonų išpardavė už daugiau, kaip \$200,000.00 ir užrašė už apie \$43,000.00.

New Yorko Lietuvių
Karo Bonų Komitetas.

Brooklyn, N. Y.

Iš Dariaus-Girėno Komiteto Veiklos

Pastaruoju laiku Paminklui Statyti Komitetas turėjo keletą svarbių susirinkimų reikale gauti piešinių del paminklo projekto.

Pirmam posėdy dalyvavo dailininkai Subačius ir Gilman, kurie aiškino savo pagamintų kūrinių idėją. Atsilankė ir Laisvės redaktorius R. Mizara ir pasakė kalbą. Jis savo kalboje palietė abelą paminklo statymo reikalą ir patarė pratesti statybą iki karo pabaigos. Piešinių sprendimą paliko kitam kartui. Taipgi priminė, jog vieta del paminklo nevisai patogi, nes randasi užnugary aukštų namų.

Sekamam susirinkime teikėsi būti A. Januškis, kuris dabar, sakoma, pradėjęs dirbti Keleivio redakcijoje. Jis ragino skubiai baigti paminklo statymo darbą. Užgrynė p. Subačiaus piešinį, kaip tinkamą paminklo išvaizdai.

Liepos 20 d. į pusmetinį komiteto posėdį, kvietas ir pribuvo Vienybės redaktorius J. Tysliava, pažvelgti paminklui piešinių. Jis pasakė šiuo klausimu turiningą kalbą. Jis teigė, paminklų skulptūrą keletoj Europos didmiesčių. Lietuviai esą šešta tauta prisidėjus išvystymui aviacijos. Artimiausai tinkamas su mažais pastebėjimais dailininko Subačiaus piešinys, ypatinai pagražinimui pridėti automatiška naktinė šviesa. Patarė nemaišyti agrikultūros su aviacija prie paminklo išvaizdos. Lithuanica Aikštė ant Union Ave. ir Stag St.

nors maža, bet tradicinė vieta del paminklo, nes čia mūsų bažnyčios, pramonės įstaigos ir lietuvių centras, o jei platintų Union Ave., kaip pranašaujama, tai ši aikštė paliktų dar kilnesnė.

Po tam susirinkimas nutarė šaukti Brooklyn ir apie linkės draugijų atstovų konferenciją spalio 14 d., pasitarimui paminklo statymo reikalui.

Paminklo komitete yra minčių pagerbti lietuvių karius, kovojančius ir žuvusius šiame kare, kartu su Dariaus ir Girėno paminklu. Šį sumanymą svarstys įvyksančioji konferencija.

SLA 359 kuopa, Dorchester, Mass., surinko ir prisuntė aukų. Aukoj: W. Anesta \$1.50; M. Valulis, A. J. Alekna, A. J. Namaksy ir P. Brazaitis po 50c. Smulkių surinkta \$2.75. Viso \$6.25.

J. S., S. B., Jr.,
Fondo koresp.

Minersville, Pa.

Numirė Keli Lietuviai

Pas mus paskutiniu laiku gerokai pašienavo nelaboji mirtis, per 30 dienų nusinešusi gyvybes kelių lietuvių, kurių tarpe yra netik atvykę iš Lietuvos, bet ir čia augę. Birželio 15 d. numirė praeito karo veteranas Jurgis Kupčinskas, Amerikoje gimęs ir augęs. Velionis Jurgis turėjo dar tik 40 metus amžiaus, buvo pasiturintis žmogus ir priklausė prie SLA 13 kp. Užlaikė puikią užėgą ir valgyklą. Į mokslus išleido savo dukterį, kuri baigė kojų taisyms profesiją ir kuri praktikuoja Pottsville. Sunus, Vincas, taip pat mokinasis daktaro profesijos. A. a. Kupčinskas dideliai nuiliudime paliko savo pačią, brolių, seserų ir seną tėvą, kuris keliolika metų išbuvo miesto kaunselmenu. Visi pasiturinčiai gyvena.

Liepos 5 d. numirė Jieva Bubnienė, sulaukusi 51 metus amžiaus. Du metus sirgo. Amerikoje a. a. J. Bubnienė išgyveno 31 metą. Paėjo iš Agunio kaimo, Liubavo parapijos, Mariampolės apskr. Nuliudime paliko du brolius — Vincą ir Kazį Grabliauskus, kurie gyvena Anglijoje, o brolį Juozą, gyvenantį Minersville, kurio dukrė yra SLA 13 kp. pirmininkė. Lietuvoje paliko vieną seserį Marjioną, kurios dukrė Regina yra ištėkėjusi už Lietuvos konsulo J. Budrio. Ji taip pat paliko du sunus — Leonardą, kuris gyvena Philadelphiaje ir dirba valdišką darbą, kaip per dėtinis, ir Vytautą, tarnaujantį šios šalies kariuomenėje, kuris randasi Belgijoje ir eina inžinieriaus pareigas. A. a. J. Bubnienė priklausė prie SLA 13 kuopos.

Liepos 9 d. palaidota su bažnytinėmis apeigomis lietuvių parapijos kapinėse šalia savo vyro, Jono Bubnio, kuris ten ilsisi jau 22 metai. Velionis Bubnis savu laiku buvo SLA 13 kp. pirmininkas, organizatorius ir tuomet pravedamame SLA konkurse laimėjo auksinę dovaną \$50. Jo gerus darbus mes visuomet prisimename.

Sugrįžus nuo kapinių, pas jos brolį, J. Grabliauską, kuteris rupinasi savo sesers laidotuvmis, palydovus pavaišino puikiais pietumis. Vel. Bubnienė, gyvenama su savo vyru, buvo užsigyvenusi gražiu nuosavybė.

Liepos 5 d. numirė A. Tamas Ignatavičius, Amerikoje gimęs ir augęs. Velionis buvo pasiekęs 72 metus amžiaus ir nuo savo jaunystės dienų užlaikė krautuves ir tokiu būdu

užsigyveno apie du šimtus tukstančių dolerių turto. Buvo miesto kaunselmanu ir atliko kitokias miesto pareigų pareigas. Taip pat buvo bankų direktorium ir jo vardas žinomas prakilniose vietose. Jo sunus, Antanas, pabaišęs mokslą, užėmė Pennsylvania valstijos bankų direktoriaus darbą.

Lai jiems visiems buna lengva ilsėtis šioje laisvoje žemėje. A. J. Banišauskas.

Worcester, Mass.

Lietuvai Remti Draugija Rengia Didelį Pikniką

Liepos 22 d. čia įvyko Lietuvai Remti Dr-jos valdybos ir komisių konferencija, kuri nutarė surengti didelį pikniką rugpjūčio 26 d., Lake Chauncy, Westboro, Mass. Minimas ežeras randasi prie didžiojo automobilių vieškelio, tarpe Worcesterio ir Bostono.

Piknike gros Jono Dirvelio orkestras ir programą pildys Aušrelės choras. Kalbėtojais nutarta pakviesti adv. K. Kalinauską, S. Michelsoną, J. Janušį ir dar vieną kitą.

Dr-jos valdybos narys, J. Tuinila, pranešė, kad dr-jos skyrius Bostone turi daug vertingų dovanų, kurias bus galima rugpjūčio 26 dienos piknike išleisti išlaimėjimui. Tarp tų dovanų esąs šniurelis gintarų, kuris vertas daugiau, kaip \$100.

Taipgi nutarta plėsti draugijos veiklą, pradedant rugpjūčio 1 d. Bus siuntinėjami laišakai organizacijoms ir asmenims, kviečiant stoti draugijos nariais ir rėmėjais. Gal bus suruoštas ir prakalbų maršrutas praplėtimui draugijos veiklos tose kolonijose, kur dar nėra jos skyrių. Čia pat J. Janauskas pasižadėjo paaukoti \$100.

Konferencijai pirmininkavo A. Kriaučialis, sekretoriavo J. Krasinskas. Po konferencijos, pp. Kriučialienė ir Mitrikenė pagamino delegatams gardžių užkandžių, o Kriaučialis pasirūpino, kad užkandžiai "nebutų sausi". Ypač buvo skani P. Kriaučialienės iškepta žuvis.

Koresp.

Bereikalo Didžuojsi

Teko skaityti Laisvės No. 145, kur sakoma, kad Maskvoje per pergalės paradą gėn. Žukovas pareiškė: "Raudonoji armija pasauly galingiausia".

Aš, kaip buvęs šiame kare Amerikos kariuomenėje, taipgi susipažinęs su Lenkijos, Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Anglijos, Italijos, Amerikos, na ir raudonąja armija, galiu drąsiai daryti išvadą, kad gen. Žukovas per daug pasididžiavo raudonąja armija, ar gal per klaidą ištarė, kad ta armija yra pasauly galingiausia.

Galingiausia armija pasauly yra Amerikos armija! Jokia kita spēka pasauly negali prilygti Amerikos armijai. Po Amerikos antroji galingumu buvo vokiečių armija. Trečioji vieta gali tekti japonams ar raudonajai armijai.

Amerikos armija yra geriausia pasauly apginkluota, yra moksliškai aukščiausiai pakilus, turi gabiausius generolus, ir Amerikos armija mūsų laukuose geriausiai pasižymėjo už bent kurią kitą armiją.

Amerikos armija pasauly neturi sau lygios armijos, iškaitant ir raudonąja armija, ir Amerikos armija gali sutruškinti bile kokią individualę armiją. Taigi, ne raudonoji armija galingiausia pasauly, bet Amerikos armija. Tokia yra mano, kaip kariškio, opinija ir aš tikiu neklaidiną, tik gen. Žukovas klaidiną.

Eks-karys J. V. Valickas.

New York, N. Y.

Lietuvos Bylai Ginti Aukos

New Yorko ir New Jersey valstijų organizacijų gegužio 20 d. konferencijoje gautos aukos:

ALT sk., Rochester, N. Y. — \$100
Federacijos sk., Maspeth — 50
LSS 19 kp., Brooklyn — 25
Paterson B.A.L.F. 86 sk. — 20
A. Apanavičius — 15

Po \$10

L. K. Federacijos New Yorko apskritys, SLA 38 kp., Sv. Pranciškaus Trečtininkės, Maspetho Sv. Rožančiaus Dr-ja, Apreiškimo Sv. Vardo Dr-ja.

Po \$5

D. J. Averka, I. Bajorienė, J. Buivydas, A. Gerušis, J. Jokubavičius, O. Jasinskienė, adv. K. Jurgėla, J. Kinderis, T. Kublienė, Izabelė Laučkienė, L. Vydy 41 kp., LDD kuopa, Maspetho Pili. Klubas, Moterų Sg-os 29 kp., Sv. Monikos Dr-ja, prof. K. Pakštas, M. Papėkšienė, kun. K. Paulionis, Patersono Lietuvių Dr-jų Sqr., V. Pietaris, F. Saranka, S. Cerebija, (Ant. ir Ona) Stakniai, B. Vičienė, J. Zemaitis, Pr. ir J. Gražiai.

Po \$3

Patersono Sv. Kazimiero par. Po \$2
J. Glaveckas, J. Kuodis, K. Martinaidienė, J. Maskėnas, Moterų Sg-os apskritys, M. Varnis, J. Zavistanavičius.

Po \$1

Z. Gudaitienė, R. Janulienė, A. Kuznickas, P. Montvila, J. Trelnis, J. Tumasonis, A. Visminas. Viso surinkta \$415.

P. Bajoras,
Konferencijos išdinininkas.

Aukos Amerikos Lietuvių Tarybai

A. L. Skirmont — 21.00
Mr. ir Mrs. K. Williams,
Montreal, Can. — 5.00

Chicago Lietuvių Taryba 1,082.00
ALT Philadelphiajos skyrius, prisuntė Rev. Raila 500.00
Sv. Antano parapijoje, Reading, Pa., pamaldų metu surinktos aukos, persiuntė J. Pautienius — 28.10

Nuo 1945 metų birželio 7 dienos iki birželio 30 Amerikos Lietuvių Tarybai prisuntė šias aukas:

Lithuanian National Cemetery, Justice, Ill. — \$10.00
Anton Miliauskis, Chicago, Ill. — 5.00
Mrs. M. Ramanauskienė, New Haven, Conn. surinktos aukos, persiuntė M. Vokietaitis — 10.00
Norwoodo, geros valios lietuvių būrelis, persiuntė Mr. Joseph Versackis, Norwood, Mass. — 20.00

Aprėdykime Neplyšusius

Lietuvių tautos vargai ir aukos šiame kare pereina visas mūsų vaizduotės ribas. Šiuo metu patį didžiausią skurdą turi pergyventi Lietuvos tremtiniai. Vien Vakarų Europoje jų yra apie 300,000. Jie sudaro stambiają dalį lietuviškai kalbančios visuomenės Europoje. Jų tarpe yra dauguma žmonių, reikalingiausių tautos kulturali išgelbėti.

Visos tautos pripažįsta, kad jų gražiausioji viltis — tai jaunimas ir moksleiviai. Lietuvių tremtinių tarpe yra bent pusė visos Lietuvos studentijos. Tad reikia rupestingiausiai teikti visokią pašalpą, kad tautos viltis išliktų gyva.

Tukstančiai lietuvių su rūšiais ir vaikais pavojingais keliais pėsti turėjo nueiti po 200 ir 300 mylių. Buvo ukininkų, kurie, pasikinkę vežimams paskutinį arkluką, visokiais vingiais perskrodė beveik pusę Europos, pasiekdami Austriją, Šveicariją, Franciją, Daniją. Kai kurių toks vargo kelias ištisė net per 2,000 mylių. Tai bado, vargo ir ašarų kelias. Daug moterų ir kudių išmirė tose varginose klajonėse, saugsnės vietos bejieškodami.

Blogiausia su Rubais

Pėr penkeris metus lietuvių rubus plėšė okupantai. Naujų rubų jokie fabrikai lie-

tuvių būrelis, persiuntė Mr. Joseph Versackis, Norwood, Mass. — 20.00

Toronto lietuvių, surinko ir persiuntė Mrs. Ona Andrelienė, Toronto, Canada — 25.00
J. Sheputis, Chicago, Ill. — 10.00
William Bluvus, Fort Pain, N. Y. — 2.00

Athol, Mass., lietuvių sudėtos aukos, kurias persiuntė kun. P. Juraitis — 65.00

Už parduotas knygas — 6.10

Norwoodo Katalikų Federacijos skyrius, Lietuvos Steigiamo Saimo minėjimo metu surinktos aukos, persiuntė kun. S. Knežis — 64.65

ALT Binghamtono skyrius, Steig. Saimo minėjimo metu surinktos aukos, persiuntė sekretorius P. B. Balčikonis — 66.12

S. Zavadskis, So. Boston, Mass. — 10.00

Lietuvai Remti Draugija, Mass. valstijoje — 300.00
Mrs. Anna Jendyszczak, Wilkes Barre, Pa. — 18.75
Amerikos Lietuvių Taryba.

Kuopų Susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d., SLA Centro Raštinės patalpose, 307 W. 30th St. Prasišės 8 val. vakare. Visi nariai ir visos narės malonėkite atsilankyti. Xra svarbių reikalų aptarimui. Užsimokėkite duokles, kad neliktumet suspenduoti. — S. E. VITAITIS, sekretorius.

SHELANDOAH, PA. — SLA 23 kp. piknikas, kuris turėjo įvykti liepos 15 diena, neįvyko del blogo oro ir dabar atidedamas rugpjūčio 12 d. toje pačioje vietoje — Firemens' Grove, Brandonville, Pa. Programas bus tas pats ir taip pat rengėjai yra prisirengę visus malonai sutikti ir pavaišinti. — RENGEJAI.

WILKES-BARRE, PA. — SLA 115 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 5 d., Lietuvių Progersvių klubo svetainėje, prapras tu laiku. Visi nariai malonėkite atsilankyti. — O. Miliauskienė, sekr.

LAWRENCE, MASS. — SLA 41 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 5 d. 1 val. popiet, Klubo svetainėje. Visi nariai ir visos narės malonėkite atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. — M. STAKIONIS.

NEW KENSINGTON, PA. — S. L. A. 192 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 12 d., Slavų Sokolų svetainėje, 1136 — 4th Ave. Duokles sekretorius pradės imti 1 val. o susirinkimas prasidės 2 val. popiet. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug reikalų svarstyti, o taipgi išgirsite reikiamą iš antro išvažiavimo, o trečiam išvažiavimui turėsime rinkti komisiją. Išvažiavimas įvyks rugpjūčio 26 d. — SLA 192 KP. KORESP.

SLA Kalendaris

WORCESTER, MASS. — SLA

57 kp. rengia pirmą šios vasaros gegužinį, kuri įvyks rugpjūčio 5 d., Olympia Parke, Shrewsbury, Mass. Prasišės 1 val. popiet, o programos — 2 valandą. Bus visokių žaidimų — virvės traukimas, "šokimas" dangų, o nukritimas ant žemės", ir tt. Bus visokių gėrimų ir valgių, dešrų su kopustais ir tt. Kviečiu visus SLA 57 kp. ir kitų SLA kuopų nari. s bei šiaip lietuvių ir šių mūsų kuopos gegužinę

skaitlingai atsilankyti. Nepalaukite, koks oras bus — gerkinė visviena įvyks. — P. J. R. KP. KORESP.

CHICAGO, ILL. — SLA 217 kp. metinis piknikas įvyks rugpjūčio 5 d., RYAN WOODS miške, prie 87-tos gatvės ir Western Ave. Prasišės 11 val. ryte. Rengimo komiteta kviečia visus šios kuopos narius, jų draugus ir visus lietuvius atsilankyti į šį pikniką ir prižiada visus pavaišinti su skanu kugeliu ir dešrelėmis su kopustais. Bus skanių gėrimų ir muzika šokiama. — RENGIMO KOM. ir VALDYBA.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirasymui
Liepos 28 Dieną, 1945 Metų

Išmokėtos pomirtinės

JONAS ŠERIS, 23 kp., Shenandoah, Pa., gimęs geg. 15 d., 1874 m., Pelekonų kaime, Trakų apskr., Vilniaus rėd. Prie SLA prisirašė vas. 1 d., 1920 m., numirė liepos 15 d., 1945 m. širdies liga. Velionio material, Katrei Serienei, pomirtinės išmokėta — \$300.00

FRANAS KLUONIS, 42 kp., Grand Rapids, Mich., gimęs gruod. 10 d., 1886 m., Gudlaukų kaime, Sakų apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė lapkr. 6 d., 1927 m., numirė liepos 3 d., 1945 m. širdies liga. Velionio material, Agotai Kluonienei, pomirtinės išmokėta — \$6000.00

ANTANAS MACEVIČIUS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs gruod. 21 d., 1870 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1894 m., numirė birž. 18 d., 1945 m. inkstų ligą. Velionio material, Izabelei Macevičienei, pomirtinės išmokėta — \$150.00

ANTANAS LITVINAS, 66 kp., Ansonia, Conn., gimęs spal. 21 d., 1906 m., New Haven, Conn. Prie SLA prisirašė vas. 1 d., 1944 m., numirė birž. 20 d., 1945 m. nuo pulmonary embolus. Velionio motinai, Mortai Litvinienei, pomirtinės išmokėta — \$250.00

ZOFIJA ŽILVITIENĖ, 134 kp., Chicago, Ill., gimus geg. 15 d., 1881 m., Šilalių kaime. Prie SLA prisirašė birž. 2 d., 1920 m., numirė bal. 4 d., 1945 m. širdies liga. Velionės dukterei, Anastazijai Signačiutei, pomirtinės išmokėta — \$1,000.00

VINCAS BUČINSKAS, 185 kp., E. Chicago, Ind., gimęs 1886 m., Tauragėje, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 7 d., 1917 m., numirė bal. 2 d., 1945 m. širdies liga. Velionio broliui, Juozui Bučinskui, pomirtinės išmokėta — \$300.00

ADOMAS JAUDEGIS, 241 kp., Kulpmont, Pa., gimęs gruod. 24 d., 1876 m. Utos kaime, Mariampolės apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė gruod. 1 d., 1915 m., numirė liepos 6 d., 1945 m. širdies liga. Velionio sunui, Albinui Jaudegiui, pomirtinės išmokėta — \$150.00

CHARLES GUDONIS, 262 kp., Waukegan, Ill., gimęs spal. 10 d., 1918 m., Waukegan, Ill. Prie SLA prisirašė birž. 1 d., 1940 m., užmuštas karo fronte Filipinuose bal. 18 d., 1945 m. Velionio motinai, Marceli Gudonienei, pomirtinės išmokėta — \$1,000.00

ANTANAS JANUSONIS, 318 kp., Worcester, Mass., gimęs birž. 6 d., 1895 m., Seinų apskr. Prie SLA prisirašė gruod. 7 d., 1924 m., numirė kovo 15 d., 1945 m. nuo sutruškinto pakaušio. Pomirtinė apmėjimui laidotuvių lėšų išmokėta Juozui Kamandui sumoje — \$150.00

ONA DAVIDENSKAITE-WISNESKI, 57 kp., Worcester, Mass., gimus birž. 29 d., 1916 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkr. 3 d., 1940 m., Skyriaus N3, apdraudus sumai \$250. Narei Onai Wisneski rezervų — \$18.33

Viso — \$3,900.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso — \$75,767.87

Išmokėtos ligoje pašalpos

L. VERSBAUSKAS, 12 kp., Natick, Pa. Sirgo 5 s. ir 5 d. — \$35.00
F. SILALIS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 6 s. ir 3 d. — 58.50
J. DULSKIS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 11 s. ir 2 d. — 136.00
P. KLUONIS, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 4 s. ir 5 d. — 43.50
J. PRANAITIS, 49 kp., Boston, Mass. Sirgo 6 s. — 36.00
E. SMIGLAS, 49 kp., Boston, Mass. Sirgo 2 s. ir 1 d. — 13.00
J. BRAGDZIONIS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 8 s. ir 1 d. — 73.50
J. GIBAVICIENE, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 21 s. — 108.00
J. MICIUS, 219 kp., Roslyn, Wash. Sirgo 5 s. ir 2 d. — 64.00
J. BUTKUS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 1 s. ir 5 d. — 11.00
M. STANULIS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 1 s. ir 5 d. — 16.50
J. STOCKUNAS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 6 s. ir 1 d. — 74.00
M. KLUCINSKIENE, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 7 s. ir 1 d. — 43.00
J. LUKOSIUS, 278 kp., Hamilton, Ont. Canada. Sirgo 5 s. ir 5 d. 52.50

Viso — \$764.30
Nuo pradžios šių metų bendrai viso — \$30,319.25

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Biznialis,
Gyvenimo Namais ir Farmomai
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

BALF Valdyba.